

KADIN İŞÇİLER VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLE İLGİLİ ÖRNEK MADDELER

DİSK GENEL İŞ SENDİKASI*

AYRIMCILIĞIN ÖNLENMESİ ve TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

İşveren, İstanbul sözleşmesi başta olmak üzere ILO 190 sayılı (İşyerinde şiddetin önlenmesi) uluslararası sözleşmeler ve diğer mevzuat hükümlerinin öngördüğü toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik düzenlemelerin yaşama geçirilmesi için gerekli önlemleri alır. Bu önlemlerle toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesi, işyerinde kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadın ve erkek çalışanların eşit fırsatlara sahip olunması, kadınların ayrımcılığa uğramaması için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik sendika ve işverenin ortaklaştırdığı bilgilendirme ve bilinçlendirme amacıyla eğitim çalışmaları düzenler.

Kadın işçilere yönelik cinsel taciz ve cinsel saldırı vakalarında kadının adli makamlara başvurması kaydıyla kadının beyanı esas kabul Disiplin Kurulu'na konu ivedilikle sonuçlandırılır. Bu gündemli toplantılarda Disiplin Kurulu'nda bulunan üyelerden işveren ve sendika tarafının en az 1'er üyesi kadın üye olmasına özen gösterilir. Bu gündemli toplantılar kadın işçinin talebi ve hakları gözetilerek gizlilik prensibine bağlı olarak görüşülür. Eşine şiddet uyguladığı tespit edilen işçiye yönelik uygulanacak idari ve mali yaptırımlar Disiplin Kurulu tarafından kararlaştırılır. Kurul işçinin ücret ve sosyal haklarının % 50'sini ilgili işçinin eşine ödenmesine de karar verebilir.

İşveren sendikanın belediyelerde oluşturacağı sendika işyeri kadın komitelerinin planlama ve çalışma yürütmesi ile ilgili gerekli kolaylığı sağlar. İşyerinde kadın çalışanların sorunları ile ilgilenmek ve çözüm üretmek amacıyla işyerindeki kadın üyeler arasından sendika tarafından bir kadın sözcü temsilci belirlenir. Bu kadın sözcü temsilci görevi süresince 2 haftada 1 gün ücretli izinli sayılır.

Aile içi şiddete maruz kalan kadın çalışanların korunması ve barınması için işverence destek sağlanır.

AİLE İÇİ ŞİDDETİN ÖNLENMESİ

- 1- Sözleşmeden yararlanan işçilerin ailesinin şikâyeti üzerine aile içi şiddet uygulandığı durumlarda, Belediye Sosyal Hizmet uzmanının yapacağı değerlendirme ve adli makamlara yansıyan durumlar var ise, bunları belgelemek koşulu ile Disiplin Kurulu Kararı ile işçinin yazılı muvafakati da alınarak işçinin ücret ve sosyal haklarının % 50'si bir yıl süre ile mağdur olan eşine ve çocuğuna ödenir. Eşine ve çocuğuna şiddet uygulayan işçinin işten ayrılması halinde ödenecek olan sosyal alacaklar ile kıdem tazminatları belgelendirmek kaydıyla her halükârda eşinin bilgisi ve rızası dâhilinde ödenir. Şikâyet dilekçesine belgeleri de ekleyerek bir suretinin sendikaya, diğer suretinin işverene verilmesiyle işlem başlatılır.
- 2- İşveren çalışma yaşamında kadın erkek eşitliğinin sağlanması için üzerine düşen sorumlulukları yerine getirir ve bu sürecin yürütülmesinde sendika temsilcilerinin de katılımını sağlar.

- 3- Aile içi şiddete maruz kalan kadın çalışanların korunması ve barınması için işverence destek sağlanır.

İŞYERİNDE PSİKOLOJİK TACİZ (MOBBİNG)

İşveren, işyerinde “kasıtlı ve sistematik olarak” belirli bir çalışanın aşağılanması, küçümsenmesi, dışlanması, kişiliğinin ve saygınlığının zedelenmesi, kötü muameleye tabi tutulması, yıldırılması ve benzeri şekillerde ortaya çıkan ve sayılan davranışların ortaya konulduğuna dair “kuvvetli emareleri” bulunan psikolojik tacizin önlenmesi adına, konuya ilişkin yayımlanan yasal mevzuat çerçevesinde gerekli çalışmaları yapar. İşveren tarafından işçiye mobbing uygulandığının makul ve kabul edilebilecek herhangi bir şekilde ispatlanabildiği durumlarda da işverence işçiye 6356 sayılı kanunun 25.maddenin 4.bendinde belirtilen miktarda tazminat ödenir.

İşyerinde işveren tarafından seçilen 1 başkan ve 1 üye, 1 toplumsal eşitlik birimi çalışanı ve sendikanın vereceği 2 üye olmak üzere toplam 5 üyeden oluşan bir Mobbing Kurulu oluşturulur. Üye sayısının yarısından fazlası erkek olamaz. Mobbing Kurulu kendi çalışmasına yönelik olarak, bir yönerge düzenler ve çalışmalarını bu yönerge doğrultusunda yapar.

DİSİPLİN KURULU – GÖREVİ ve ÇALIŞMA DÜZENİ

İşyerinde çalışan işçilerin çalışma arkadaşlarına ya da amirine ya da amirin kendi altındaki personele yönelik cinsel taciz iddiası ile yapılan başvurular Disiplin Kurulu’nca görüşülerek karara bağlanır. Disiplin Kurulu’nda bulunan üyelerden işveren ya da sendika tarafının en az 1’er üyesi kadın üye olmak zorundadır. Bu gündemli toplantılar başvuru sahibi mağdurun talebi ve hakları gözetilerek gizlilik prensibine dayalı görüşülür. Kurul konunun araştırma ve soruşturma aşamasından sonra işten çıkarmaya kadar gerekli gördüğü cezayı verir.

DİSİPLİN CEZA CETVELİ

Erkek İşçinin Kadın İşçiye Yönelik İşlediği Suçlar:	
53- Kadın çalışana hakaret	3G*,İÇ*
54- Kadın çalışana yönelik saldırı, aşağılama ve küfür	İÇ
55- İşyerinde cinsel taciz	İÇ

*G: Gündelik (yevmiye) kesimi

*İÇ: İşten Çıkarma

ÜCRETLİ SOSYAL İZİNLER (OLAYA BAĞLI İZİNLER)

Kadın işçilere her ay kendi belirleyecekleri bir tarihte bir gün regl izni verilir.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında kadın işçiler 1 gün ücretli izinli sayılır. Söz konusu izin gerektiği durumlarda takip eden hafta içinde kullanılır.

Eşi doğum yapacak olan işçiye doğum öncesi ve sonrası, tarihini kendi belirleyeceği şekilde 15 gün

Doğum yapan kadın işçiye doğumdan önce 8, doğumdan sonra yasal mevzuata göre verilen 8 haftalık süreye ilaveten 7 hafta ücretli izin işverence verilir.

Ayrıca kadın işçilere hamilelikleri süresince doktor kontrolüne gidecekleri günler için ücretli izinli sayılırlar. Eşi hamile olan erkek işçilere ise eşlerinin belediye çalışması şartı olması aranmaksızın doktor kontrolüne gitmesi gereken günlerde yarım gün ücretli izinli sayılırlar.

2 yaşından küçük çocuğu olan kadın işçiye dilerse çalışma saati başında veya sonunda kullanmak üzere günde iki saat emzirme ve bakım izni verilir. İşçi talep ederse bu izinleri haftada bir gün topluca kullanabilir.

Kadın işçiler arasında hayvan barınaklarında görev yapanların, hamileliği tespit eden doktor raporunun ibrazı tarihinden itibaren, hamileliği süresince branşlarına yakın başka bir işte çalıştırılır. (radyoloji, matbaa, serigrafi ve ozalithane çalışanları da dahildir.)

25 Kasım Kadına Yönelik şiddet ve Mücadele Günü etkinliklerine katılan kadın üyelere içi aksatmamak kaydıyla 1 gün idari izin verilir.

* DİSK Genel İř Sendikası Toplu İř Sözleřmeleri Dairesi tarafından derneğimize verilmiştir. (08.12.2025)